

Resolució:

Per una Catalunya amb equitat territorial

L'expressió geogràfica de les desigualtats socials i ambientals a Catalunya té una doble dimensió. Per una banda, trobem dinàmiques de segregació socioespacial urbana que generen una major concentració de població amb risc d'exclusió social en barris i viles amb majors dèficits urbans, d'equipaments o d'espai públic. Per altra banda, son també evidents les desigualtats que, com a conseqüència del propi procés d'urbanització, es manifesten a la Catalunya buidada -o menys densament poblada- que pateix una clara infradotació de serveis, infraestructures i oportunitats.

En les darreres dècades, i de forma molt més evident en els darrers anys, les desigualtats territorials s'han posat de manifest també pel que fa als efectes i les respostes al canvi climàtic. L'impacte dels fenòmens climàtics extrems no afecta per igual a tot el territori: hi ha determinades zones que estan més exposades o que son més vulnerables als incendis, les inundacions o les sequeres. A la vegada, en els barris i viles amb major vulnerabilitat social és on acostumem a trobar també una major exposició a les onades de calor i de fred, o un major percentatge de llars amb situació de pobresa energètica. Totes aquestes evidències posen de manifest que la lluita contra el canvi climàtic requereix de polítiques transversals i multi-escalars.

Més recentment, d'altra banda, hem vist com el confinament provocat per la pandèmia de la Covid-19 ha originat un cert moviment demogràfic vers el món rural, i son nombrosos els petits municipis que han recuperat població. Al mateix temps, s'ha fet manifesta la necessitat de poder gaudir de més espai públic a les nostres ciutats, esponjant les zones amb excés de densitat urbana, reduint els vehicles i guanyant espai per a les persones i per la infraestructura verda urbana. Se'ns presenten, doncs, grans oportunitats tant per al repoblament del món rural com per repensar els usos i la morfologia dels nostres pobles i ciutats.

En aquest escenari és fa més palesa que mai la connexió entre l'espai urbà i l'espai rural. No podem obviar que mentre la Catalunya rural ens proveeix d'aliments, d'aigua, d'energia, de biodiversitat i de paisatges i, per tant, ens garanteix els serveis ambientals que sostenen la vida; les persones que resideixen en aquests territoris no tenen accés a molts serveis essencials, o hi tenen un accés marcadament desigual. Sembla lògic pensar, doncs, que si les àrees rurals de Catalunya desenvolupen un conjunt de serveis ecosistèmics, ambientals i paisatgístics que son essencials per al progrés i la sostenibilitat del conjunt del país, aquestes àrees haurien de tenir dret a rebre finançament pel manteniment d'aquests serveis.

Des de Catalunya en Comú apostem per fer front al fenomen de les desigualtats territorials des de la mirada de l'equitat territorial, entesa com l'accés igualitari als mateixos nivells de renda i de serveis públics amb independència del lloc de residència. En aquest sentit, el concepte d'equitat territorial supera, i en certa mesura es contraposa, al tradicional concepte d'equilibri territorial. El que es pretén és generar igualtat a través del desenvolupament territorial, concebut com un desenvolupament humà i no com un desenvolupament únicament econòmic. Per tant, no es tracta d'equilibrar el territori a través d'una distribució més o menys homogènia o uniforme de la població, l'activitat econòmica o determinats usos del sòl; sinó que es tracta de garantir arreu l'accés a unes mateixes condicions de renda i de serveis, i fer-ho a través del desenvolupament local de cada territori, des de les seves especificitats i, per tant, entenent i posant en valor l'enorme diversitat geogràfica del nostre país.

Resolució:

Per una Catalunya amb equitat territorial

És des d'aquesta perspectiva que des de Catalunya en Comú:

1. Considerem que l'equitat territorial ha de ser reconeguda com a dret. Cal garantir que, visquis on visquis de Catalunya, tinguis accés als mateixos nivells de renda i de serveis.
2. Prioritzem les polítiques per fer front a l'emergència climàtica des de la justícia social i de gènere i ens comprometem a fer arribar la transició ecològica a tots els racons del nostre país.
3. Entenem que l'accés a una mobilitat sostenible és essencial per garantir l'equitat territorial i combatre el canvi climàtic. Per això volem fer de Catalunya un país de trens, amb una mobilitat pacificada i amb garantia d'accés assequible al transport públic des de tot el territori.
4. Ens oposem al model de desenvolupament basat en grans projectes especulatius i urbanístics, com el Barcelona World o els Jocs Olímpics d'Hivern. Per contra, apostem per la preservació territorial i paisatgística i per promoure participativament noves formes de desenvolupament local des de les especificitats de cada territori.
5. Promourem una nova Llei de Barris Verds per impulsar projectes d'intervenció integral que combatin les desigualtats, rehabilitant habitatges i fent arribar la transició ecològica als barris i viles més vulnerables del país.
6. Promourem una Llei d'Equitat Territorial amb l'objectiu d'avançar cap a la igualtat en l'accés a rendes i serveis al conjunt del país, impulsant des dels territoris polítiques de desenvolupament territorial sostenible.
7. Apostem pel desplegament de les Vegueries, descentralitzant el conjunt de Departaments de la Generalitat, creant Autoritats Territorials de la Mobilitat i complementant els instruments de planejament territorial. Al mateix temps, impulsarem instruments de governança compartida a les àrees metropolitanes per tal d'abordar de forma coordinada polítiques estratègiques i sectorials clau com són les d'habitatge.